

sagt i Gaar, og det vil jeg indrømme til enhver Tid. Men jeg turde da maasse saa tillige sige til den højtærede Minister, at selv den dygtigste Mand er ikke uerstattelig, selv den dygtigste Regering vil ikke være uerstattelig. Og naar der saa er et Krav oppe, som Befolkningen med tilstrækkelig Bøgt søger opfyldt, turde det vel være langt lettere at erstatte det Regeringsmaskineri, som selv er klar over, at det ikke er dygtigt nok til at gennemføre denne Sag. Naar i øvrigt den højtærede Minister sagde, at der ikke kan komme den fornødne Hurtighed i Bendingen i hans Ministerium — jeg tror, han gentog dette Udtryk i Dag, eller i alt Fald sagde han noget lignende — med Hensyn til Statsdriften, saa maa jeg maasse ligesom i Gaar sige, at Indenrigsministeren da maa være ganske anderledes stillet i denne Henseende end øvrige Minister. En saadan Ting som almindelig Mobilisering vil fra Krigsministeriets Side, naar det er nødvendigt, foregaa med en Præcision og en Hurtighed, som er aldeles mønsterværdig, og skal der udkommanderes Skibe i en eller anden Anledning til Forsvar eller noget lignende, saa vil det foregaa med en Præcision og en Hurtighed, som er aldeles eksempløs under andre Forhold, selv i private Forhold. Jeg indrømmer altsaa den højtærede Minister, at Indenrigsministeriet maasse ikke er dygtigt nok til at være hurtigt i Bendingen, men Krigsministeriet kan være det — til sine Tider i alt Fald — selvfølgelig var det vist ikke umuligt at saa et Indenrigsministerium, som kunde være hurtigt nok i Bendingen, det haaber jeg i alt Fald ikke skal være umuligt. — Hvad angaar den ærede Ministers Udtalelse henimod Slutningen af hans Foredrag angaaende de private Selskaber og Statens Stilling til disse i Spørgsmaalet om Konkurrencen, har den ærede Ordfører for Forespørgerne været Ministeren derpaa, og jeg er fuldstændig enig med ham deri. Den ærede Minister synes her at staa paa et efter min Mening højest mærkværdigt — og jeg kan ogsaa sige — sørgeligt Standpunkt. Han sagde udtrykkelig omtrent saaledes: Skulde det ikke være lige saa galt eller endogsaa værre, om Staten gik hen og konkurrerede de private Selskaber bort, altsaa ødelagde dem ved sin Konkurrence? Turde det ikke være værre, end at de private Selskaber indbyrdes konkurrere hinanden ud? Det er dog virkelig et mærkværdigt Standpunkt! Dersom det er Staten, der gør det, er det dog Borgerne selv, der gennem Staten udsøre det, og det er Borgerne, der saa Indtægten af det, de sætte i Stedet for det, de slaa med. Dersom

Indenrigsministeren faar Magt til at protogere et enkelt Selskab paa en saadan Maade, at det bliver i Stand til at holde alle andre Konkurrenter nede, hvad sker der saa? Saa sker dette, at det ene Selskab faar Monopol her i Landet til at drive den Gerning, det nu en Gang har sat sig til Formaal at udføre, og drive den til Fordel for sig selv. Men, som det er sagt her, det privat-kapitalistiske Selskab har privat-kapitalistiske Interesser og ikke Samfundsinteresser, og derfor beklager jeg i højeste Grad, at den højtærede Minister staa paa Monopolstandpunktet.

Ordføreren for Forespørgerne (Meergaard): Ja, at jeg og mine ærede Kolleger, der have stillet denne Forespørgsel, paa en eller anden Maade maa være komne det ærede Medlem fra Røge (Alberti) noget paa tværs, det tror jeg, man maa have faaet Indtrykket af ved den overordentlige Irritation, hvormed det ærede Medlem talte. Jeg beklager det, hvis det er slet, det har jo ikke sunnet være anderledes, men jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at det ikke har været Mentngen at tilføje hverken ham eller hans Parti noget som helst ondt. Jeg troede og tror vedblivende, at selve det Maal, Forespørgslen har stillet sig, er et Maal, som det store Flertal her i denne Sal, i hvilke forskellige Grupper vi nu end staa, vistnok ere enige om at stræbe hen til. Det ærede Medlem var i sin Irritation ikke fri for at blive noget uhøflig. Jeg kan sige ham, at naar han fik det Indtryk, at jeg i en mærkelig Grad har misforstaaet en Del af hans Ytringer, saa kan jeg forsikre ham for, at jeg fik ganske de samme Indtryk af hans Udtalelser. Han har paa en højt mærkelig Maade misforstaaet adskillige af mine Ytringer, men derfor skal jeg ikke give mig til at tiltale det ærede Medlem paa en lignende Maade, som det ærede Medlem tiltalte mig. Jeg indrømmer, at naar det ærede Medlem har misforstaaet mig, er det vel paa Grund af almenmenneskelig Usuldskommenhed, og fordi det som bekendt ikke altid er ganske let under en Forhandling som denne, der nu varer paa tredje Dag, og hvor Talerne er mange og lange, fuldstændig at saa fat paa enhver Nuance i et andet Medlems Udtalelser. Og i øvrigt henstiller jeg til dem, der have hørt det ærede Medlems og mine Udtalelser, om ikke det Resumee, som jeg gav af, hvorledes det ærede Medlem i det hele taget stiller sig til denne Sag, i alt væsentligt rammer det rette. Det ærede Medlem maa indrømme, at det ikke kunde være min Mening at citere hans Ytringer ordret, det kunde jeg ikke, da jeg ikke havde dem i Rigs-